МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ОЛІМПІЙСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМЕНІ ІВАНА ПІДДУБНОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ»

СХВАЛЕНО
на засіданні циклової комісії, циклу дисциплін, що формують спеціальні компетентності
від 27 серпня 2025 року
протокол №1
Голова Циклової комісії

_____ М.А.ЗОСИНА

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Методичної ради
від 28 серпня 2025 року
протокол №1
Голова Методичної ради

_____ А.І. ДИМУЦЬКА
28 серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НД. СК 2 ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА РУХЛИВИХ ІГОР

Спеціальність: А7 ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ
Освітньо-професійна програма ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ
Освітньо-професійний ступінь ФАХОВИЙ МОЛОДШИЙ БАКАЛАВР

Розробник:
ДИМУЦЬКИЙ АНТОН ОЛЕГОВИЧ,
спеціаліст вищої категорії

Київ

І. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Спеціальність, освітньо-професійний ступінь, кваліфікація	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – **3**	Спеціальність **А7 «Фізична культура і спорт»**	нормативна/вибіркова
Загальна кількість годин – **90**	Освітньо-професійний ступінь **«Фаховий молодший бакалавр»**	Рік підготовки: **1** Семестр: **1**
Тижневих годин: аудиторних – **2** самостійної роботи студента – **2**	Кваліфікація **«Інструктор-методист з фізичної культури і спорту»**	Лекцій- **4 год.** Практичних занять:**44 год.** Самостійної роботи:**42 год.** Вид контролю: **залік**

ІІ. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу: є оволодіння студентами теоретичним матеріалом, практичними вміннями і навичками організації і проведення рухливих ігор, забав, естафет, а також методикою проведення змагань «Веселі старти».

Завдання курсу:

- формування основних понять про ігрову діяльність, значення гри в житті людини й місці рухливих ігор у педагогічній практиці;
- уміння використати гру в загальноосвітніх і виховних цілях;
- уміння використати рухливі ігри, ігровий і змагальний методи у фізичному вихованні й спорті;
- придбання навичок за спостереженням, аналізу й проведенню рухливих ігор у навчальній, позакласній і позашкільній роботі з фізичного виховання;
- оволодіння практичними вміннями і навичками щодо самостійного проведення змагань типу «Веселі старти» в загальноосвітній школі.

ІІІ. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТУ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Інтегральна компетентність	Здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. Здатність працювати в команді. Здатність планувати та управляти часом. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Спеціальні (фахові, предметні)	Здатність до організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення.

компетентності	Здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини. Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми. Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар. Здатність до безперервного професійного розвитку.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК та визначених Стандартом компетентностей у формі «Матриці компетентностей»

№ п/п	Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комуні-кація	Автономія та відповідальність
1	2	3	4	5	6
І Загальні компетентності:					
1	Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями	+			+
2	Здатність працювати в команді	+	+	+	+
3	Здатність планувати та управляти часом	+	+	+	+
4	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	+	+	+	+
ІІ Спеціальні (фахові) компетентності					
1	Здатність до організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення	+	+	+	+
2	Здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини	+	+	+	+
3	Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми	+	+	+	+
4	Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар	+	+	+	+
5	Здатність до безперервного професійного розвитку	+	+	+	+

IV. ПРОГРАМА НААВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

По закінченню вивчення навчального курсу з даної дисципліни здобувачі фахової освіти

Повинні знати:

- Значення та місце рухливих у загальноосвітній школі.
- Загальну характеристику рухливих ігор.
- Зміст та методика проведення рухливих ігор.
- Заходи попередження травматизму на заняттях з рухливих ігор.
- Фактори ризику на заняттях з рухливих ігор.
- Вимоги до знань та умінь викладача рухливих ігор.
- Функціональні обов’язки викладача.
- Вимоги до місць занять, обладнання та інвентарю при проведенні занять з рухливих ігор.

- Методика побудови конспектів занять з рухливих ігор.
- Вимоги до інтенсивності та величини навантажень на уроці з рухливих і ігор.
- Структуру занять з рухливих ігор.

Повинні вміти:

- підбирати рухливі ігри з урахуванням конкретних завдань кожного окремого уроку, його змісту, беручи до уваги рівень фізичної підготовленості, функціональних особливостей організму відповідно до педагогічних завдань, віком граючих і формами роботи;
- складати конспекти й самостійно проводити пройдені ігри;
- готувати місце для проведення ігор, необхідний інвентар і встаткування;
- правильно обирати місце при поясненні гри й у процесі її проведення;
- організувати граючих для проведення гри, подаючи команди й розпорядження;
- пояснювати й показувати ігрові прийоми й гру в цілому;
- керувати процесом гри й діями окремих граючих, виявляючи помилки й знаходячи способи їхнього усунення;
- оцінювати дії, як окремих гравців, так і всього колективу під час гри й по її закінченні;
- забезпечувати організаційно-методичну послідовність і взаємозв'язок між рухливими іграми й іншими вправами;
- проводити рухливу гру, ігрове заняття в навчальній групі з наступним її аналізом.

V. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів	Кількість годин			
	Усього	Лекції	Практичні	Самостійна робота
Змістовий модуль 1.				
Методика навчання рухливим іграм в молодшій школі (1-4 класи)	**21**	**1**	**10**	**10**
Змістовий модуль 2.				
Методика навчання рухливим іграм в середній школі (5-9 класи)	**23**	**1**	**10**	**12**
Змістовий модуль 3.				
Методика навчання рухливим іграм в старшій школі (10-11 класи)	**46**	**2**	**24**	**20**
Усього годин	**90**	**4**	**44**	**42**

VI. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1.		
1	Історія виникнення рухливих ігор. Методика навчання рухливим іграм в 1-4 класах	1
Змістовий модуль 2.		
2	Класифікація рухливих ігор. Методика навчання рухливим іграм в 5-9 класах	1

Змістовий модуль 3.		
3	Рухливі ігри юнаків та дівчат. Рухливі ігри з елементами спортивних ігор.	2
	Усього годин	4

VII. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

- не передбачено навчальним планом.

VIII. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	І модуль	
1	Методика викладання рухливих ігор для виховання спритності	**2**
2	Методика навчання рухливим іграм для виховання сили	**2**
3	Методика навчання рухливим іграм для виховання бистроти	**2**
4	Методика навчання рухливим іграм для виховання спритності	**2**
5	Методика навчання рухливим іграм для виховання координації	**2**
	Усього	**10**
	ІІ модуль	
1	Методика навчання імітаційним іграм	**2**
2	Методика навчання іграм за формою організації занять	**2**
3	Методика навчання іграм з перебіжками, подоланнями перешкод, опорами	**2**
4	Методика навчання музичним іграм	**2**
5	Методика навчання іграм на місцевості	**2**
	Усього	**10**
	ІІІ модуль	
1	Методика навчання естафетам з елементами спортивних ігор	**4**
2	Методика навчання естафетам з колективними діями	**4**
3	Методика навчання народним рухливим іграм та забавам	**4**
4	Методика навчання іграм, що є підготовчими до окремих видів спорту	**2**
5	Захист реферативної роботи	**4**
6	Модульна контрольна робота	**2**
7	ПМК	**4**
	Усього	**20**
	РАЗОМ	**44**

IX. ТЕМИ САМОСТІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1.		
1	Історія виникнення рухливих ігор.	2
2	Методика навчання рухливим іграм в 1-4 класах	2
3	Класифікація рухливих ігор	2
4	Освітнє, виховне та оздоровче значення рухливих ігор	2
5	Виховання фізичних і рухливих якостей	2
	Усього	10
Змістовий модуль 2.		

1	Історія виникнення рухливих ігор.	2
2	Методика навчання рухливим іграм в 1-4 класах	2
3	Класифікація рухливих ігор	2
4	Освітнє, виховне та оздоровче значення рухливих ігор	2
5	Виховання фізичних і рухливих якостей	2
	Усього	10
Змістовий модуль 3.		
1	Гігієнічні вимоги до проведення рухливих ігор	4
2	Рухливі ігри юнаків та дівчат.	4
3	Рухливі ігри з елементами спортивних ігор.	4
4	Фізіологічні вимоги до проведення рухливих ігор	4
5	Рухливі ігри з елементами спортивних ігор.	6
	Усього	22
	РАЗОМ	42

X. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

І. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) **За джерелом інформації:**

•*Словесні:* лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

•*Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.

•*Практичні:* вправи.

2) **За логікою передачі і сприймання навчальної інформації:** індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) **За ступенем самостійності мислення:** репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) **За ступенем керування навчальною діяльністю:** під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

ІІ. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

XI. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

***Методи усного контролю*:** виступів на практичних заняттях, індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, іспит.

Методи письмового контролю: модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, реферат.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає, рецензія на виступ;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття.
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи);
- самостійне опрацювання тем;
- систематичність роботи на практичних заняттях, активність під час обговорення питань

XII. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Бали	Усна відповідь	Самостійна робота	Експрес тести
2-3	студент не володіє основною програмною літературою і не вміє грамотно використовувати наукову термінологію; не може достатньо повно і правильно відповісти на поставлені питання; допускає грубі принципові помилки при викладі матеріалу.	письмове анотування питань, що виносяться на самостійне опрацювання	45-46% правильних відповідей
3,5-5	має достатній обсяг знань в рамках освітнього стандарту, але допускає помилки при його викладі своїми словами; студенту важко підтвердити відповідь конкретними прикладами; слабо відповідає на додаткові питання; виявляє здатність під керівництвом викладача; виправляти погрішності, допущені у відповіді, вирішувати типові задачі, орієнтуватися в базових теоріях дисципліни	виокремлення головних і другорядних питань, складання логічних схем	57-67% правильних відповідей
5,5-7	без особливих утруднень відповідає на питання; викладає матеріал з використанням необхідної наукової термінології, не допускаючи серйозних помилок; легко усуваються окремі неточності з допомогою навідних запитань; вміє застосовувати отримані знання на практиці для вирішення навчальних завдань	опрацювання не менш трьох літературних джерел з аналізом і власними висновками	68-78% правильних відповідей
7,5-8	виявляє засвоєння всього обсягу програмного матеріалу поточного та попередніх занять; вміє виділяти в ньому головні положення і осмислено застосовувати отримані знання на практиці; не допускає помилок при відтворенні матеріалу; чітко відповідає на питання відтворюючого характеру.	підготовка доповіді, або захист реферату з опрацюванням не менш шести літературних джерел	79-89% правильних відповідей
8,5-10	глибоко вивчив основний навчальний матеріал і додаткову літературу з теми поточного та попередніх занять; послідовно і логічно правильно уміє викладати матеріал, використовуючи при відповіді приклади, ілюструючи основні теоретичні положення; вичерпно відповідає на поставлені видозмінені питання, які не мають прямої відповіді в підручнику, із залученням знань інших дисциплін; уміє надавати аргументоване	створення мультимедійних презентацій з певної теми, підготовка кросвордів з даної теми.	90-100% правильних відповідей

	обґрунтування зв'язку досліджуваних питань з іншими розділами дисципліни; розбирається в складних наукових проблемах, вирішує нестандартні завдання, уміє вести діалог з викладачем.		

До **2-х балів** ставиться студентові, який робить вдалі доповнення протягом практичних занять з певної теми модуля, виправляє неточності, однак при цьому індивідуально не виступає з окремих питань.

XIII. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ.

Диференційований залік

Диференційований залік проводиться на останньому занятті модуля. Тривалість заліку не повинна перевищувати двох академічних годин.

XIV. СХЕМА НАРАХУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ОСВІТИ

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1	Тематична атестація	10	3	**30**
2	Виконання завдання з самостійної	5	3	**15**
3	Модульний контроль	25	1	**25**
4	Реферат (тези)	10	1	**10**
5	Конспект лекцій	10	2	**20**
	Максимальна кількість балів для заліку			**100**

XV. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для ІСПИТУ	***для ЗАЛІКУ***
90 – 100	**A**	відмінно	зараховано
81 – 89	**B**	добре	
75 – 80	**C**		
70– 74	**D**	задовільно	
60 – 69	**E**		
35 – 59	**FX**	незадовільно	не зараховано
0 – 34	**F**		

XVI. ПИТАННЯ (ЗАВДАННЯ) ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

1. Рухлива гра це
2. За характером рухливі ігри діляться на
3.Розподіл рухливих ігор на групи
4. Класифікація рухливих ігор
5. Оздоровче значення ігор
6. Освітнє значення ігор
7. Виховне значення ігор

8. Гігієнічні правила під час ігор
9. Вибір гри в першу чергу залежить від
10. Назвати схему пояснення гри
11. Назвати способи вибору ведучих
12. Назвати прийоми регулювання навантажень

XVII. ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ

1	Історія виникнення рухливих ігор.
2	Історія розвитку рухливих ігор.
3	Етапи розвитку рухливих ігор на Україні.
4	Основні поняття про рухливі ігри.
5	Класифікація рухливих ігор.
6	Гігієнічне значення рухливих ігор
7	Оздоровче значення рухливих ігор
8	Виховне значення рухливих ігор
9	Оздоровче значення рухливих ігор
10	Виховне значення рухливих ігор
11	Освітнє значення рухливих ігор
12	Навчальне значення рухливих ігор.
13	Характеристика рухливих ігор для дітей молодшого шкільного віку.
14	Характеристика рухливих ігор для дітей середнього шкільного віку.
15	Характеристика рухливих ігор для дітей старшого шкільного віку.
16	Вікові особливості дітей молодшого шкільного віку.
17	Вікові особливості дітей середнього шкільного віку.
18	Вікові особливості дітей старшого шкільного віку.
19	Анатомо-фізіологічні і психічні особливості учнів молодшого шкільного віку.
20	Анатомо-фізіологічні і психічні особливості учнів середнього шкільного віку.
21	Анатомо-фізіологічні і психічні особливості учнів старшого шкільного віку.
22	Методика викладання рухливих ігор у молодшій школі
23	Методика викладання рухливих ігор у середній школі
24	Методика викладання рухливих ігор у старшій школі
25	Підготовка до проведення гри
26	Керівництво процесом гри
27	Пояснення гри, визначення ведучих, розподіл на команди
28	Спостереження за процесом гри і поведінкою гравців
29	Основні завдання керівника гри.
30	Дозування навантаження в процесі гри

XVII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Димуцька А.І. Рухливі ігри з методикою викладання: навчально-методичні матеріали для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» за спеціальністю «Фізичне виховання» - К:, РВУФК – 2013. – 86с.

2. Махов В. Я. Теорія і методика навчання рухливих і спортивних ігор.Навчальний посібник.1996.-158с.

3. Тимошенко О.В.,Мішаровський Р.М.,Махов В.Я.Основи теорії та методики викладання спортивних і рухливих ігор:Навчально-методичний посібник.-К.,2003.-213с.

Допоміжна

1.Арєф'єв В. Г. , Єдинак Г. А. Фізична культура в школі (молодому спеціалісту). Кам'янець-Подільский «РУТА». 2007.

2.Беляева Л.В.,Коротков И.М. Подвижные игры.Учебное пособие для институтов физической культуры.М.:ФиС.1982.-158с.

3.Коротков И.М. Подвижные игры в школе.В помощь учителю физической культуры.М.:Просвящение,1979.-179с.

4.Приступа Є.Н.,Пилат В.С. Традиції національної фізичної кудьтури.-Львів: Троян,1991.-104с.

5.Жуков М.Н. Подвижные игры.Учебник для студентов педагогических вузов.-М.:Издательский центр «Академия»,2002.-160с.

Сайт ВСП «Олімпійського фахового коледжу імені Івана Піддубного НУФВСУ» - https://olimpic.college/navchalno-metodychna-literatura/